

գրեն. «Եւ մատուցեալ աշակերտքն նորա՝ բարձին զմարմինն և թաղեցին, և եկեալ պատմեցին Յիսուսի» (ԺԴ. 12): «Իբրեւ լուան աշակերտքն նորա, եկին և բարձին զմարմինն նորա և եղին ի գերեզմանի» (Ձ. 29): Յունարէն նոր Կտակարանին մէջ երբ կը հանդիպինք այս բառին, կը նշանակէ վիմափոր գերեզման: Աւետարանիչները չեն ըսեր թէ ուր էր Յովհաննէս Մկրտչի գերեզմանը: Ան նահատակուած էր Մաքբրոնդի մէջ, հոն թաղուեցաւ արդեօք: Ոչ ոք զիտէ: Տարակուսելի է որ Յովհաննէս Մկրտչի աշակերտները հոն ունեցած ըլլան վիմափոր գերեզման մը. աւելի հաւանական կը թուի որ Յորդանանի այս կողմէն դալով՝ հոն բերած են իրենց վարդապետին մարմինը, հաւանաբար ուղտի վրայ բեռցնելով: Բայց կարծիք մըն է ասիկա:

Երեք դար յիշատակութիւն չէ եղած այս նշխարներու նկատմամբ: Բ. դարուն, Յերոնիմոս և ուրիշներ կը խօսին անոնց մասին և ցոյց կուտան անոնց ներկայութիւնը Պաղեստինի Սերաստի մէջ, բայց այս պարագան շատ հին չթուիր, որովհետեւ Դ. դարուն սկիզբը անգիտակ է եւսերիոս՝ երբ իր Տեղագրութեան

լիթայն, եւ սառն իբրեւ սուսերա եհաս զգլուխ նորա: Չայս իբրեւ տեւին բազմականքն միաբան օրհնեցին զարդար դասաւորն որ իսկոյն արար դասասան արդարոյն: Ասէ քազաւորն մի՛ ասէ մօրն թէ ինչ եղեւ, այլ խնդրեցէ գսկուսեղն արծաթի, թէ ասէ դուստրն Բո, տուր գսկուսեղն զայն զի նովաւ բերից առ Բեզ զսուսա քազաւորին, եւ առեալ տարան նովաւ զգլուխ ազգական առ մայրն: Եւ նա տեսեալ զգլուխ դստերն սկսաւ հայոյել զտուրքն Ասուծոյ: Եւ մինչդեռ խօսն ի բերանն էր, յանկարծակի բար մի մեծ անկեալ յօղիցն եհար զնա ի պատկերն իւր, եւ իբրեւ գմոխիւր մանրեաց զնա եւ այնպէս սասակեցաւ յարն եւ դուստրն իւր» (Տաք. Զ. էջ 107-108, Հոգ. էջ 317-321, Ծոր. ԺԴ. էջ 322):